

мотивитѣ) и единъ туберкулозенъ (наслѣдствена); освѣтъ това имаме други три случая на *Phtisis pulmonum*, отъ които единия е напусналъ гимназията по лѣкарски съвѣти, а на другитѣ двама имъ е дадено нуждитѣ за прѣдпазване и цѣрене наставления.

Споредъ необходимитѣ условия диктувани отъ хигиеническитѣ изисквания за класнитѣ стаи по направенитѣ исчисления по количествено отношение на въздуха, като се има прѣдъ видъ срѣдно 6 куб. м. въздухъ за единъ ученикъ на часъ, излиза че стаитѣ за първитѣ класове (четритѣ паралелки) иматъ по 5: 710 куб. м. въздухъ на ученикъ, а ония за II-тѣ класове едва по 4:900 к. м. Значи тия 6 стаи не отговарятъ никакъ на хигиеническитѣ изисквания още повече, че сж лишени отъ достатъчно освѣтление и правилно вентилиране. Всички други класни стаи отговарятъ на хигиеническитѣ изисквания само по количествено отношение на въздуха, обаче липсата на изкуствени вентилатори ги прави съвсѣмъ не годни за подържане доброкачествеността на въздуха.

По нѣмане на какъвъ годъ рекреационенъ салонъ и по тѣснотата на коридоритѣ прѣчистването на въздуха въ класнитѣ стаи прѣзъ междучасята е било илюзоарно—най вече зимно врѣме.

По причина на много тѣсния ни гимнастически салонъ упражненията сж се извършвали при най-нехигиенски условия. Сжщото може да се каже и за рисуването: недостатъчното и неправилно за цѣльта освѣтление, отопление и вентилация; непригоднитѣ за сжщата цѣль чинове и столове сж биле истинската и единствената го рола си причина за развитието на нѣкои ученически болести (*Scoliosis*, *Myopia* и др.) Липсата на пригоденъ рисуваелъ салонъ се чувствува еднакво съ такъвъ за гимнастика.

За по обстоятелствено запознавание съ здравословното състояние на ученицитѣ прѣзъ отчетната година сж направени нѣколко ежемѣсечни медицински и два подробни антропологически прѣгледа относително общото физическо развитие на ученика, съ точно опрѣдѣление: ръста, теглото, периметра на гръдния му кошъ и мускулната му сила (съ динамометра на *Max Kohl*). За тая цѣль сж направени три антропологически таблици, отъ които се види, че увеличението по ръстъ ученицитѣ отъ всичкитѣ класове отговарятъ на срѣдно-установената норма; но даннитѣ получени за тѣлото на ученицитѣ било го класъ (в. таблица I) било по година (в. таб. II) въ всѣко отношение сж долу отъ нормалнитѣ. Както се види отъ таб. I теглото на ученицитѣ отъ VII, VI, IVб и IIа класове въ края на годината е по малко отъ онова въ началото на учеб. година. Ако ли пъкъ се вземъ и повѣримъ останалитѣ класове, и тамъ ше видимъ че макаръ теглото въ края на годината да прѣвишава съ нѣщо онова въ началото на годината, обаче разликата е незначителна (в. IVб, IIIа и IIб кл.). Доколко училишнитѣ усиленни занятия пречатъ на правилния развой на тѣлото се види и отъ това важно обстоятелство, че ученицитѣ отъ VII класъ бѣха притеглени на 10 Май — деня на распушанieto имъ за матура, и за втори пжтъ — на 10-ий Юний, деня на свършването матуритетнитѣ изпити. Указа се, че почти всѣки отъ ученицитѣ е изгубилъ въ растояние на единъ мѣсець около 1:500 кгр. отъ теглото си. Имаше само единъ, който нищо не е изгубилъ, нищо не прибавилъ, обаче единъ другъ пъкъ е изгубилъ прѣзъ туй сжщото врѣме тъкмо 7 кгр., безъ да е боледувалъ отъ нѣкъква болестъ.